

Sygn. akt III KK 525/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Michał Laskowski

Protokolant Elżbieta Wawer

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego,
w sprawie **D. O.**

wnioskodawcy w przedmiocie zadośćuczynienia
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 11 grudnia 2019 r.,
kasacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt II AKa (...),
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w O.
z dnia 20 grudnia 2017 r., sygn. akt II Ko (...),

1) uchyla zaskarżony wyrok w części oddalającej wniosek (pkt I drugie tiret) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania,

2) obciąża kosztami postępowania kasacyjnego Skarb Państwa, w ramach których zasądza na rzecz adw. M. C. , Kancelaria Adwokacka w O., kwotę 885,60 złotych (osiemset

osiemdziesiąt pięć złotych 60/100), w tym 23 % VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji oraz prowadzenie sprawy za niesłuszne tymczasowe aresztowanie, a nadto kwotę 207,27 zł (dwieście siedem złotych 27/100) tytułem poniesionych wydatków.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 20 grudnia 2017 r., II Ko (...), oddalił wniosek pełnomocnika D. O. o zasądzenie od Skarbu Państwa zadośćuczynienia w kwocie 6500 zł za niesłuszne tymczasowe aresztowanie w sprawie II K (...) Sądu Rejonowego w Ł. w dniach od 8 czerwca 2017 r. do 19 czerwca 2017 r. (łącznie 11 dni).

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2018 r., II AKo (...), Sąd Apelacyjny w (...), po rozpoznaniu apelacji pełnomocnika wnioskodawcy, zasądził na jego rzecz kwotę 200 zł tytułem zadośćuczynienia za wskazany okres tymczasowego aresztowania, uznając tym samym, wbrew stanowisku Sądu I instancji, że areszt był niewątpliwie niesłuszny i nie ma znaczenia, iż w sprawie, w której go stosowano, może dojść do zaliczenia tego aresztu na poczet wymierzonej kary, zaś w pozostałym zakresie oddalił wniosek.

W kasacji pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił:

- „1. rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 433 § 1 i 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. w zw. z art. 552 § 4 k.p.k. oraz art. 445 § 1 k.c. poprzez brak szczegółowego rozważenia wszystkich zarzutów oraz okoliczności wskazanych w środku odwoławczym dotyczących dokonania nieobiektywnej, dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów przez Sąd II instancji przy rozpoznawaniu środka odwoławczego - szczegółowo wskazanych w uzasadnieniu niniejszej kasacji, a także poprzez nieuwzględnienie wszystkich okoliczności przemawiających na korzyść D. O. , które winny mieć wpływ na wysokość zasądzzonego zadośćuczynienia,
2. rażące naruszenie prawa, mogące mieć wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 552 § 1 k.p.k. w zw. z art. 445 § 1 i 2 k.c. poprzez przyjęcie przez Sąd II instancji, że zasądzona kwota 200 zł zadośćuczynienia jest kwotą odpowiednią

w rozumieniu powołanych przepisów, podczas gdy kwota ta jest rażąco zaniżona i niewspółmierna do krzywdy doznanej przez D. O..”

Skarżący wniósł o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy „dalszej kwoty 6300 zł”, albo uchyleniu obu wyroków i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacji nie można odmówić słuszności, w szczególności gdy chodzi o zarzut z pkt 1. Chybiony jest jedynie pierwszy z wniosków, a zbędne - żądanie uchylenia wyroku pierwszoinstancyjnego.

Sąd Okręgowy przesłuchał wnioskodawcę w charakterze świadka, który wskazał okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia; nie tylko nie kwestionowane przez oba Sądy, ale i w znacznej części przyznane w uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego. Tak więc, wnioskodawca nie mógł swobodnie poruszać się po oddziale Zakładu Karnego, korzystać z zajęć sportowych i kulturalno – oświatowych, robić zakupów, miał ograniczony kontakt telefoniczny – ilościowy i czasowy z bliskimi, a przede wszystkim z synem, utrudniony kontakt z obrońcą w innej sprawie, niemożliwy był kontakt z rodziną za pośrednictwem skype’a, nie doszło do spotkania z bratem, który w tym celu przybył z Hiszpanii. Sąd odwoławczy przyznał też, że wnioskodawca na skutek tych uciążliwości doznał krzywdy (s. 4 uzasadnienia), „odczuwał negatywne przeżycia i stres” (s. 5), lecz nie wykazał, „aby wskutek tymczasowego aresztowania poniósł on jakikolwiek uszczerbek w psychice”.

A przecież warunkiem przyznania zadośćuczynienia za krzywdę na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. w zw. z art. 445 § 2 k.c. nie jest wykazanie przez pokrzywdzonego, że krzywda wywołała uszczerbek i to istotny, w jego psychice. W art. 445 § 1 k.c. jest mowa tylko o zrekompensowaniu doznanej krzywdy.

Wadliwość oceny Sądu odwoławczego, działającego tu jako Sąd I instancji, bo dzielącego zasadę zadośćuczynienia i określającego po raz pierwszy jego kwotę, jaskrawo przejawia się również w świetle **porównania** poniesionych przez wnioskodawcę ograniczeń i wykluczeń, doznanej z tych powodów krzywdy, z kwotą przewidzianego zadośćuczynienia. Nawet uwzględniając fakt,

że wnioskodawca odbywał karę pozbawienia wolności z innej sprawy w trakcie niesłusznego tymczasowego aresztowania, to przy miarkowaniu zadośćuczynienia nie należy pomijać, że było ono niewątpliwie, czyli oczywiście niesłuszne; a przede wszystkim – bezprawne. Kwoty 200 zł w żadnym razie nie można więc uznać za „odpowiednią do doznanej przez wnioskodawcę krzywdy”.

Z uwagi na rażące naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 7, 410 i 554 k.p.k. oraz 445 § 1 k.c. w zw. z § 1 tego przepisu, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, bezprzedmiotowe byłoby zwrócenie akt temu Sądowi na podstawie art. 440a § 1 k.p.k. w zw. z art., 518 k.p.k. celem uzupełnienia uzasadnienia przez wskazanie, dlaczego kwota 200 zł zadośćuczynienia jest jednak „odpowiednia”.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd odwoławczy dochowa wymogów wynikających z art. 7, 410 i 424 § 1 pkt 1 k.p.k., uwzględniając specyfikę tej sprawy.